MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

Czech Republic The Country For The Future

ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ

T A
Č R

PRŮMYSLOVÁ PRÁVA V PRAXI

Newsletter Ministerstva průmyslu a obchodu
LISTOPAD 2020

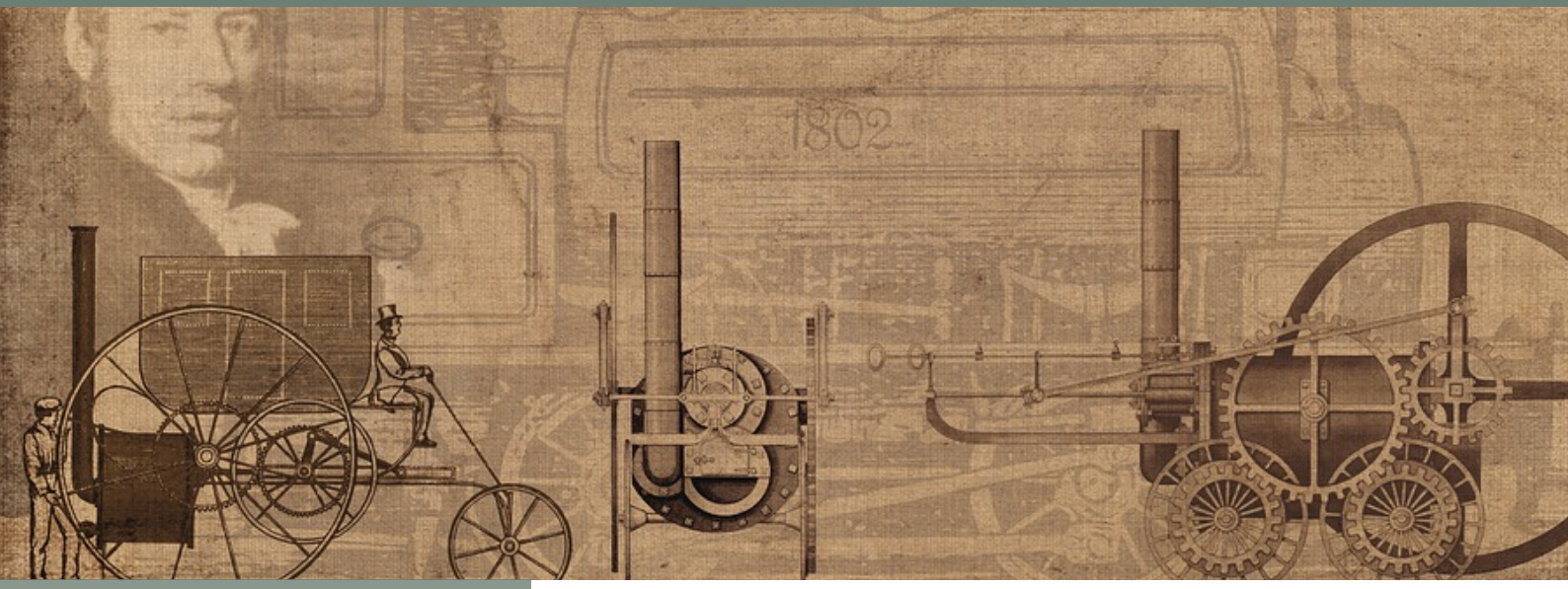

Přehled

- **Úvodní slovo ministra**
  K. Havlíček
- **Novost znakem nejen dnešní doby**
  J. Kratochvíl, předseda ÚPV
- **Mají patenty smysl?**
  M. Jordán, patentový zástupce
- **Pohled podnikatelů:**
  Zůstáváme věrni open-source
  J. Průša, Prusa Research a.s.
  Přihlašujeme stále více patentů
  M. Bali-Jenčík, ŠKODA AUTO a.s.
- **Strategické rozhodování podniků**
  D. Karabec, advokát
- **Závěrečné slovo ředitele TA ČR**
  M. Bunček
- **Užitečné odkazy**

Úvodní slovo ministra

Doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA.
místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu, ministr dopravy

Vážení čtenáři,
v obvyklých časech bych touto dobou měl to potěšení Vás přivítat na 5. ročníku již tradičního podzimního semináře k ochraně průmyslových práv v ČR i zahraničí. Doba COVIDová však obvyklá není a vyžaduje si neobvyklé postupy. Ačkoliv do našich životů pandemie zasahuje různorodě, společným znakem těchto zásahů je, že od nás všech vyžadují jistou míru flexibility. Po vzoru českých podnikatelů, vždy hledajících nové cesty jak uspět i v nepříznivých dobách, jsme se i my rozhodli náš tradiční seminář nahradit formou, kterou nám současná doba dovolí. Zvolili jsme cestu newsletteru s příspěvky špičkových odborníků a zástupců firem s odlišnými přístupy k ochraně průmyslových práv. Věřím tomu, že Vám náš newsletter přinese inspiraci a osvětu v oblasti patentového světa a dodá Vám potřebné povzbuzení do těchto nelehkých dnů.
Jak ve svém příspěvku uvádí **předseda Úřadu průmyslového vlastnictví Mgr. Ing. Josef Kratochvíl, Ph.D.**, doba COVIDová přináší nejen nové výzvy, ale i nové příležitosti. Stále je ovšem potřeba myslet na adekvátní ochranu průmyslových práv. Kritéria, která by podnikatelé měli v tomto ohledu zvažovat, přibližuje **patentový zástupce Ing. Michal Jordán**. Své odlišné přístupy k inovacím a patentové ochraně představují zástupci firem **Prusa Research** a.s. **- Josef Průša** a **Škoda auto** a.s. **- Ing. Martin Bali-Jenčík. Advokát JUDr. David Karabec, MPA** se specializací na ochranu duševního vlastnictví přibližuje některé praktické nástroje ochrany průmyslových práv. Závěrečná slova přináší **ředitel TA ČR RNDr. Martin Bunček, Ph. D**.
Přeji Vám, milí čtenáři, příjemné čtení, hodně sil při hledání inovativních řešení i za současných podmínek a především pevné zdraví.

Novost jako znak nejen dnešní doby

Mgr. Ing. Josef Kratochvíl, Ph.D.

předseda Úřadu průmyslového vlastnictví

Vážení čtenáři,
je mi líto, že kvůli epidemii se nemůžeme sejít osobně na semináři věnovanému ochraně průmyslového vlastnictví. Nejen, že se nemůžeme sejít, ale často musíme řešit problémy, se kterými jsme se dříve nesetkali. Současná epidemie nás staví před NOVÉ problémy a tím nám dává NOVÉ příležitosti, protože nás nutí řešit dosud neznámé, a především nás nutí přemýšlet, jak hledat NOVÁ řešení.
Tím se rovnou dostáváme k patentovému zákonu, kde jednou z podmínek patentovatelnosti technického řešení je NOVOST[1]. A protože jsme v NOVÉ situaci, dost pravděpodobně i NOVÉ řešení Vy nebo někdo z Vašich blízkých, podřízených, či obchodních partnerů vynalezne.
Vynález je považován za NOVÝ, pokud není součástí stavu techniky k datu podání první prioritní přihlášky, přičemž stav techniky zahrnuje vše, co bylo zveřejněno přede dnem práva přednosti dané přihlášky. Za stav techniky jsou považovány všechny relevantní dokumenty a informace, ke kterým měla přístup veřejnost před datem práva přednosti posuzované přihlášky. Případná námitka proti novosti vynálezu předpokládá existenci shodného řešení ve stavu techniky.
Technické novinky, které vzejdou ze současné epidemie, možná jejich vynálezci budou chtít poskytnout světu bezplatně. I tak by ale vynálezci měli pamatovat na dobu po krizi a technické novinky si před jejich zveřejněním adekvátně ochránit přihláškou patentu nebo užitného vzoru, aby z ní v době po krizi mohli získat finanční prostředky na vývoj dalších špičkových technologií.
Za Úřad průmyslového vlastnictví Vám přeji, abyste NOVOU situaci nejen zvládli, ale abyste NOVOU příležitost i využili.
Josef Kratochvíl

[1] Podle ust. § 3 zák. č. 527/1990 Sb. se patenty udělují na vynálezy, které jsou nové, jsou výsledkem vynálezecké činnosti a jsou průmyslově využitelné.

www.upv.cz

Mají patenty smysl?

Ing. Michal Jordán

patentový zástupce

Za to, že své řešení v patentové přihlášce detailně popíšete a zpřístupníte jej tak celému světu v patentových databázích, dostáváte po udělení patentu časově a teritoriálně omezený monopol. Řada českých firem, které se vlastnímu vývoji věnují, tyto informace systematicky využívá. Zachytí tak nejen úplné novinky, na nichž mohou stavět, ale také případná rizika kolizí s patenty konkurence, kterým se vyhnou již při vývoji.
Bylo by pošetilé radit všem firmám, aby si podávaly patenty na všechno, co chránit jde. Existují totiž obory a technologie, kde ochrana nedává smysl, ať už z důvodu rychlého zastarání produktů, obtížné zjistitelnosti porušování nebo pro existenci alternativ, které se patentu snadno vyhnou. Stejně nezodpovědné by bylo obecné doporučení nepatentovat. Existují například startupy, které byly založeny na unikátní technologii. Bez řádné ochrany by těžko hledaly investora, který by podpořil růst takové firmy, podobně jako by stěží své produkty nabídly k výrobě partnerům v zahraničí nebo hráčům s větší kapacitou výroby, pokud by tak nechtěly učinit bezplatně. Pro univerzity je poskytování licencí prakticky jediná cesta, jak komerčně zúročit úsilí a veřejné prostředky investované do jejich výzkumu a vývoje.
Dokud působí firma spíše lokálně a dokud je pod rozlišovací způsobilostí velkých hráčů, nemívá obvykle s patenty problém. Dokonce jí nemusí vadit kopírování či napodobování ostatními firmami, pokud zrovna nepůsobí ve stejném regionu a nesetkává se s nimi u svých zákazníků. Ten, kdo ovšem působí globálně, se této problematice věnuje a potřebuje dělat správná rozhodnutí včetně toho, zda patentovat nebo nepatentovat. Dobře se rozhodnout přitom není triviální. Přehled otázek, které byste si v této souvislosti měli položit, vám přináším zde (ODKAZ). Zmíníme-li patenty, užitné vzory, ochranné známky a průmyslové vzory, možností a forem ochrany duševního vlastnictví je také velké množství. Vědomi si této „džungle“, jsme s kolegy připravili řadu krátkých videí, která provedou podnikatele, vývojáře i vědce tím zásadním - ODKAZ.

www.patententer.com/cs/

Pohled podnikatelů

PRUSA RESEARCH, a.s.

Zůstáváme věrni konceptu open-source a neustále držíme krok před konkurencí

Josef Průša
vývojář 3D tiskáren,
zakladatel Prusa Research a.s.

Naše 3D tiskárny Original Prusa se zrodily díky konceptu open-source a nadále jsou této filozofii věrné - vše, co děláme, ať už se jedná o hardware, software, elektroniku a další součásti našich 3D tiskáren, má kompletní zdrojová data veřejně dostupná na internetu. Každý si tak může na základě veřejně dostupných podkladů celou tiskárnu postavit a dál modifikovat. I díky tomu se kolem našich 3D tiskáren vytvořila fantastická komunita, která přispívá k dalšímu vývoji tiskáren. Věříme ve sdílení vědomostí.

To znamená, že naše technologie nejsou patentované. Když jsme zjišťovali, kolik času, úsilí a peněz by bylo potřeba k tomu, abychom si mohli zajistit a udržovat nejrůznější patenty, raději jsme se rozhodli tyto prostředky investovat do vývoje. Pokud vám bude chtít někdo vaše nápady okopírovat, s velkou pravděpodobností to zvládne i bez zdrojových dat. Proto nám dává mnohem větší smysl být díky vývoji vždy o jeden až dva kroky před ostatními. Naše prodeje to nijak neomezuje, naopak máme možnost neustále inovovat.

https://www.prusa3d.cz/

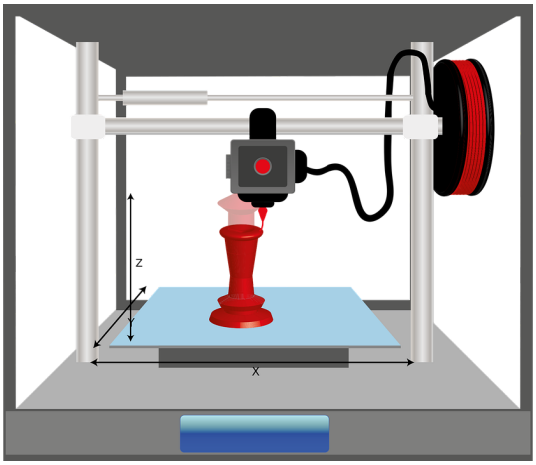

ŠKODA AUTO, a.s.

Zakládáme si na inovacích a přihlašujeme stále více patentů a užitných vzorů

Ing. Martin Bali-Jenčík
odborný koordinátor Patenty,
průmyslové vzory a licence
ŠKODA AUTO a.s.

ŠKODA AUTO vloni podala 94 přihlášek vynálezů a užitných vzorů – to je nejvíce mezi českými firmami. Počet podaných přihlášek ve ŠKODA AUTO přitom každoročně roste. Mnohé z těchto inovací pak najdou cestu až do sériových automobilů naší značky nebo se uplatní ve výrobním procesu. To nás staví na vrchol žebříčku mezi firmami v České republice. V absolutním pořadí pak na druhé místo, a to za ČVUT v Praze. Inovace ve ŠKODA AUTO pocházejí z různých oblastí firmy – většinou je vytvořily týmy z technického vývoje a z výroby. Automobilka tak počet udělených patentů a zapsaných užitných vzorů dále navyšuje a upevňuje svou pozici technologického leadera země.

Česká republika jako celek však v patentové ochraně vynálezů má ještě značný potenciál, který čeká na využití. Odstup za zeměmi západní Evropy, ale i USA, Japonskem, Jižní Koreou a v posledních letech i Čínou, je stále značný. Důvodem je nejen nízké povědomí o ochraně duševního vlastnictví, ale často i prvoplánová úspora nákladů. Přitom potřeba ochrany kreativních řešení je v dnešním světě čím dál důležitější. Prostřednictvím patentů chráníme své investice do vývoje a chceme dále upevnit svou konkurenceschopnost. Naší strategií je budování rozsáhlého a kvalitního portfolia patentů v ČR i zahraničí, zejména v evropských automobilových zemích, a také v Číně, Indii a Rusku.

https://www.skoda-auto.cz/novinky/novinky-detail/2020-07-07-nejvice-patentovych-prihlasek/

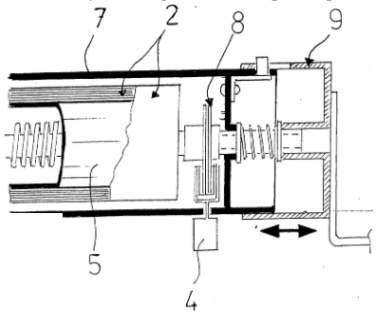

Ochrana duševního vlastnictví je strategické rozhodnutí každého podniku

JUDr. David Karabec, MPA

advokát

Ochrana duševního vlastnictví je strategické rozhodnutí každého podniku. V České republice se ve srovnání s nejvyspělejšími zeměmi nedostatečně využívá nástrojů ochrany duševního vlastnictví, což se projevuje zejména nízkým počtem udělovaných národních a zahraničních patentů. Ochrana duševního vlastnictví je ve vyspělých zemích světa vnímána jako základní předpoklad úspěchu každého podniku. Proto je důležité začít vnímat ochranu duševního vlastnictví především jako strategické rozhodnutí a zahrnout využívání těchto práv do trvalých rozvojových plánů také českých podniků.

O významu ochrany duševního vlastnictví svědčí i její zařazení mezi základní pilíře Inovační strategie České republiky 2019–2030. V každém podniku je třeba věnovat dostatečnou pozornost všem základním právním prostředkům průmyslově právní ochrany nápadů a technických řešení, které mají obchodní nebo výrobní potenciál a předpoklady následného uvedení na tuzemský nebo zahraniční trh. V této souvislosti je nutno věnovat pozornost také ochraně know-how a obchodního tajemství, kdy tyto předměty duševního vlastnictví nejsou často dostatečně účinně chráněny a může tak dojít k nenahraditelným ztrátám jejich komerčního potenciálu zejména ve vztahu k patentům. Nezbytnou součástí ochrany duševního vlastnictví je také důsledné vymáhání práv v případě jejich porušení.

Před zahájením výzkumu a vývoje nových produktů je nezbytné provést důkladnou rešerši stávajících technických řešení. Tyto informace je možné získat prostřednictvím patentových zástupců nebo specializovaných advokátů, dále na Úřadu průmyslového vlastnictví nebo zcela zdarma s využitím databází patentů a užitných vzorů dostupných na webových stránkách Úřadu průmyslového vlastnictví.

Zejména lze doporučit databázi Espacenet, která je celosvětovou databází Evropského patentového úřadu obsahující více než 100 milionů patentových dokumentů. Tato databáze je dostupná prostřednictvím Evropského patentového úřadu anebo prostřednictvím českého rozhraní na webových stránkách Úřadu průmyslového vlastnictví. Databáze Espacenet nabízí volný přístup k informacím o vynálezech a technickém vývoji od 19. století až do současnosti a je vhodná jak pro začátečníky, tak i pro odborníky. Obsahuje informace o patentových dokumentech z celého světa a lze se zde například dozvědět, jestli byl konkrétní patent udělen a jestli je stále platný. Espacenet je možné použít nejen pro vyhledávání patentových dokumentů, ale také pro jejich strojový překlad, sledování pokroku ve stavu techniky, vyhledání řešení konkrétních technických problémů a v neposlední řadě také pro sledování technického vývoje konkurence.

https://www.karabec.cz/

Závěrečné slovo

RNDr. Martin Bunček, Ph.D.

ředitel Technologické agentury ČR

Letošní rok nám připravil obrovskou zkoušku a zároveň výzvu spjatou s pandemií. Lidé po celém světě si uvědomili skutečnou hodnotu výzkumu a inovací, které nám pomáhají zvládnout nečekané situace. Procházíme mnoha změnami napříč všemi oblastmi, a o to více musíme myslet na to, že bez patřičné ochrany nových užitečných řešení nemůže naše hospodářství prosperovat a prosadit se ve světové konkurenci. Výzkum a inovace mají v dlouhodobé perspektivě přímý vliv na ekonomický růst státu, byť se tento vliv projevuje s určitým zpožděním. Správné využívání ochrany průmyslových práv, zejména patentů, je klíčovou podmínkou našeho rozvoje. Proto prosím, dbejme o ochranu výsledků českého výzkumu a inovací. Máme co chránit a ochrana našeho duševního vlastnictví je investicí do budoucna.

https://www.tacr.cz/

Užitečné odkazy

- Databáze patentů Espacenet
- Evropský patentový úřad
- Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví
- Světová organizace duševního vlastnictví
- Komora patentových zástupců
- IP Enforcement portal
- Podpora pro malé a střední podniky
- Databáze transfera
- Databáze inovativních technologií
- Proč a jak chránit průmyslové vlastnictví - praktické informace